

Ғасыр індеті

НАШАҚОРЛЫҚ - ОРТАҚ ПРОБЛЕМА

Нашақорлық - әлеуметке ортақ проблема, қоғамның дерті. Жер бетінде миллиондаған өмірлерді алып кетіп жатқан бұл ауру әлемдік трагедия, өз ауқымы жағынан дүниежүзілік соғыстармен тең екен. Қоғам өркендеп адам ой-санасы дамыған сайын оған төнер дерт пен кесел де көбеюде. Өкініштісі сол, қарап отырсаңыз осындай ем қонбайтын кеселді адамдар өздері ойлап табады.

Нашақорлық (грек тілінде пагсоматіа - құмарту) - есірткі заттарына ерекше құмарлық. Есірткіні қолданудың және оған кіріптар болудың зардабы сол: кейін одан құтылу мүмкін емес. Бұған көбінесе жасөспірімдер бейім, алайда осы кезде ересектер арасында да есірткінің тұзағына түсіп қалған адамдар көбейіп келеді. Нашақорлықты емдеумен айналысатын мамандар оны «биопсихоәлеуметтік рухани» бұзылыс деп атайды. Яғни, есірткіге тәуелді адам бірте-бірте өзін-өзі сыйлауды жоғалтады, оның адамгершілік қасиеттері жойылып психикасы бұзылады, отбасынан айырылады, маңайындағы адамдарға зиян келтіреді. Адам баласы тұлға ретінде қоғамның бір мүшесі десек, нашақорлық қоғамға, мемлекетке қауіп төндіретінін атап өту керек. Одан зардап шеккен тағдырлар қаншама! Қаншамасы бөз-баяғы өмірлеріне орала алмай зар. Әрине, дер кезінде ес жиып, «адам» болып кеткендері де жоқ емес.

Есірткі тұтыну бағзы замандардан басталған. Ғасыр індеттерінің бірі-нашақорлықты, шетелдік ғалымдар бұдан былай да өркениетпен бірге жүретін індет деп бағалап отыр. Қазіргі таңда нашақорлық пен есірткі бизнесінің проблемасы халық денсаулығына және тұтастай алғанда ұлттық қауіпсіздікке төнген жаһандық қатер болып саналады және де Қазақстан қоғамының алдында тұрған және шұғыл шешуді талап ететін өзекті мәселелердің бірі. Оның басты себептері еліміздің шекарасынан сырттан есірткі енуінің қысқармауы, Ауғанстанда есірткі заттарын өндірудің одан әрі өсуі, ал Еуропадан келетін синтетикалық есірткілер контрабандасы көлемінің ұлғайуы болып отыр.

Қазақстан жерінен есірткі тасымалының өтуі республикада есірткіге тәуелді азаматтар санының көбеюіне ай-

тарлықтай ықпал етеді. Бүгінгі таңда елімізде есірткі нарығы қайта құрылу үстінде. Өсімдіктен алынатын дәстүрлі есірткілерді ауыр есірткілермен ауыстырудың процесі жүріп жатыр. Соңғы кезде елімізде әсері күшті, қымбат тұратын және денсаулыққа барынша қауіпті синтетикалық есірткі заттарды пайдалану артып отыр.

Жастардың арасында есірткіге әуестік көп ретте білместіктен басталады.

Жасөспірімдер қоршаған ортаның кері әсеріне бейім келеді. Өз іс-әрекеттерінің салдарын дұрыс болжай алмау, дүниетанымының дұрыс қалыптаспағандығы, иланғыштық, кері әсерге еліктеушілік алғаш рет есірткінің дәмін көруді тудыратын себептер болып саналады. Ал, топтық психология, еліктеушілік алғаш рет есірткінің дәмін татуға итермелейді. Соңғы деректер марихуана шегетіндердің ең алдымен екіпесі қабынып, одан әрі өкпенің қатерлі ісігі дамитынын көрсетті. Сонымен қатар, есірткі қолдану кезінде аса қауіпті ауруларды жұқтыру мүмкіндігі күрт өсетіні, есірткі заттармен улану бауырдың дистрофиясын тудыратыны, адамды мугедектікке ұшырататыны белгілі болды.

Келесі бір маңызды себептер отбасыға байланысты. Ата-ананың бала тәрбиесіне дұрыс көңіл бөлмеуі, отбасы мүшелерінің бірінің ішімдікке салынуы, отбасында тұрақты табыс көзінің болмауы, жасөспірімдер арасында түсіндіру жұмыстарының жүргізілмеуі, алкоголь мен есірткіге қол жеткізудің оңай болуы сияқты себептер жасөспірімдерді нашақорлыққа бастайды. Қазіргі жастар тез өсіп, дене бітімі тез жетіледі. 9-12 жастағы балалар темекі шегуді мәртебе санайды. Сондықтан ата-ана осы жастағы баласына көбірек көңіл бөліп, темекі, спирттік ішімдік және есірткінің зияны туралы айтып отыруы керек. 13-15 жастағы жасөспірімдер есірткі туралы ересектерден естіп біледі. Олар нашақорлықты ауыр, емделуі қиын дерт екенін түсінбейді. Біреулер есірткі таратып, байлыққа кенеліп жүрсе, ал қаншама жан бұдан бақытсыздыққа ұшырап жатыр. Есірткі мидың, гормондардың немесе дененің ішкі мүшелерінің өзгеруіне әкелуі мүмкін. Сонымен қатар, белгілі бір дәрежеде ұлы заттар бола отырып, жалпы денсаулық нашарлайды. Кейбір дәрі-

дәрмектер жағдайында, тіпті дозаланғанда қолданушының өліміне әкелуі мүмкін.

Сыртқы белгілерге келетін болсақ, әдетте оларды анықтау оңай, бірақ онша маңызды емес. Осылайша, олардың арасында дене салмағының күрт өзгеруі, көздің қызаруы, шаштың немесе тістің түсуі немесе дененің бөліктерінде жаралар пайда болады, олар арқылы препарат енеді. Есірткіге деген қоғамдық иммунитетті қалыптастыруға және қоғамның есірткіге бейімделуінің әлеуметтік-мәдени факторларының әсерін басуға мүмкіндік беретін іс-шаралар өткізу мен жасөспірімдердің бос уақытын қоғамдық құнды ынталары мен бейімділіктері негізінде ұйымдастыруға ерекше көңіл бөлінуі маңызды. Балалар, жасөспірімдер мен жастарды қамтумен акциялар (диспуттар, пікірталастар, салауатты өмір салтын ұстанатын азаматтарды қатыстырумен мәдени көпшілікке арналған іс-шаралар) ұйымдастырып өткізу, жасөспірімдер мен жастардың жеке және әлеуметтік проблемаларын жеңуде психоәлеуметтік қолдау жүйесін дамыту, жастарға арналған денсаулық, құпия кеңестер беру орталықтарын құру және дамыту, «сенім» телефондары жұмысын жетілдіруге басымдық берген дұрыс.

Осындай рухани-әлеуметтік кеңістік құру арқылы жасөспірімдер арасындағы нашақорлықты және т.б. рухани дерттерді жойып, саналы ұрпақ өсіруге болады. Ел болашағы - дені де, тәні де сау ұрпақты тәрбиелеу баршамызға жүктелген абыройлы міндет.

Бүгінде әлем назарын аударып отырған заңсыз есірткі бизнесі кім-кімді де болсын алаңдатпай қоймайды. Біріккен Ұлттар Ұйымы заңсыз есірткі айналымына баса назар аударып отыр. Осыған орай Еуропадағы Қауіпсіздік және ынтымақтастық ұйымы есірткіге қарсы іс-қимылын үдетуде. Сондықтан әрбір азамат есірткіге қарсы күрестің ел ертеңі үшін күрес екенін есте сақтай отырып нашақорлыққа қарсы өз үлесін қосатынына сенімдіміз.

Назерке ҚАЗЫБОЛАТҚЫЗЫ, Шет ауданының орталық ауруханасының СӨС дәрігері.

САТАМЫЗ

Косилка КТП-4 - 1 650 000 тенге.
Косилка КТУ-6 - 1 800 000 тенге. Жеткізіп беру бар. Субсидия алуға барлық құжаттар ұсынылады. КАСПИЙ арқылы бөліп төлеу бар.
Тел: 87013680513, 8 7017292851.

Открыто наследственное дело после смерти Омаровой Багдат Толеубаевны, умершего 27.09.2022 года.

Заинтересованные лица могут обратиться к нотариусу Закирбеков Еркебулан Дулатович, по адресу: Карагандинская область, Шетский район, с.Аксу-Аюлы, улица Шортанбая 16 а, тел. 87782074909.

ХАБАРЛАНДЫРУ

«ПКЗ Майнинг» ЖШС жер қойнауын геологиялық зерттеуге, оның ішінде пайдалы қазбалар кен орындарын іздеу мен бағалауға (алтын, мыс) Қарағанды облысындағы Северо-Бектауатинская 1 жер қойнауы учаскесінде (145 блок) (ҚББ, ҚОББ, ҚОҚЖЖ)

Әсер ету аумағы: Қарағанды облысы, Шет ауданы, Ақжал кенттік әкімшілігі, Ақжартас ауылы

Тыңдаулар 2023 жылғы 17 шілде сағат 15.00-де Қарағанды облысы, Шет ауданы, Ақжал ауыл әкімшілігі, Ақжал кенті, көш. Абай 5.

Қоғамдық тыңдаулар кезінде онлайн-трансляцияға қосылу сипаттама-

сы: қосылу сілтемесі <https://us04web.zoom.us/j/7684029901?pwd=bF15cVgrdC9NRG8zRUFCNE9ENk0xdz09> конференция идентификаторы 768 402 9901, құпия сөз 2sEO4g. Жоспарланған іс-шараның бастамашысы: Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Есіл ауданы, Д.Қонаев көшесі, 10 корпус БСН 210840029387, телефон: +77028525284, e-mail: lskakovaMB@polyus.kz.

Құжаттаманы әзірлеуші: «GREEN ecology» ЖК, 100000, Қазақстан Республикасы, Қарағанды қ., Полетаева көш., 13 үй, пәтер. 27, тел.: +7-701-603-80-56, e-mail: green_ecology@mail.ru

ОБЪЯВЛЕНИЕ

кая поселковая администрация, п.Ақжал, ул. Абая 5.

Описание для подключения к онлайн трансляции при прохождении общественных слушаний: ссылка для подключения <https://us04web.zoom.us/j/7684029901?pwd=bF15cVgrdC9NRG8zRUFCNE9ENk0xdz09> идентификатор конференции 7 684 029 901, пароль 2 s E O 4 g.

Инициатор намечаемой деятельности: ТОО «ПКЗ Майнинг», Республика Казахстан, г.Астана, Есиль район, ул. Д.Конаева, здание 10 БИН 210840029387, тел.: +7 702 852 52 84, e-mail: lskakovaMB@pol.yus.kz.

Разработчик документации: ИП «GREEN ecology» 100000, Республика Казахстан, г. Караганда, ул. Полетаева,

Материалдар <https://ecoportal.kz/> және <https://www.gov.kz/memleket/entities/karaganda-tabigat/activities/5159?lang=ru> сайттарында орналастырылған.

Жоба материалдары бойынша қосымша ақпаратты Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Есіл ауданы, Д.Қонаев көш., 10 корпус, тел.: +7 702 852 5284, e-mail: lskakovaMB@polyus.kz.

Ескертулер мен ұсыныстар қабылданады: ecoportal.kz сайтында және Қарағанды қаласы, Loboda көшесі, 20 expertiza.upr_krg@mail.ru; тел 7(7212) 56-81-66.

дом 13, кв. 27, тел.: +7-701-603-80-56, e-mail: green_ecology@mail.ru

Материалы размещены на сайтах: <https://ecoportal.kz/> и <https://www.gov.kz/memleket/entities/karaganda-tabigat/activities/5159?lang=ru>

Дополнительную информацию по материал проекта можно получить по адресу Республика Казахстан, г.Астана, Есиль район, ул. Д.Конаева, здание 10 БИН 210840029387, тел.: +77028525284,

e-mail: lskakovaMB@pol.yus.kz. Замечания и предложения принимаются на сайте <https://ecoportal.kz/> и по адресу г. Караганда, ул.Лободы, 20, expertiza.upr_krg@mail.ru, тел: 8 (7212)56-81-66.

ШОРИН ЖАҚСЫЛЫҚ

Үстіміздегі жылдың 30 мамыры күні 81 жасқа қараған шағында ауданымызға қадірменді ақсақал, еңбек ардагері Шорин Жақсылық дүниеден озды.

Шорин Жақсылық 1943 жылы 10 ақпанда Шет ауданы, Қарғалы ауылында дүниеге келген.

1964-1967 жылдары әскер қатарына шақырылып, Отан алдындағы борышын өтеген соң, еңбек жолын 1967 жылы қарапайым жұмыскер болып бастайды. 1970 жылдары Ақадыр кентіндегі жүргізушілер даярлау мектебін тәмамдап, ауылда көлік жүргізуші, 1972-1995 жылдар аралығында Қарғалы ауылында шаруашылық меңгерушісі, 1995 жылдан «Жайнар» шаруа қожалығының жетекшісі қызметтерін табысты атқарып, ауылшаруашылық саласында көптеген жетістіктерге жетіп, халық арасында сый, құрметке бөленген. Жақсылық ағамыз қоғамдық-саяси жұмыстарға да белсене араласып, 2000-2018 жылдар аралығында №743 Қарғалы сайлау учаскесінің төрағасы болды. Ұзақ жылғы жемісті еңбегі лайықты бағаланып, көптеген аудандық, облыстық басқармалардың медаль, алғыс хат, мақтау қағаздарымен марапатталған. Отбасында жұбайымен 5 бала тәрбиелеп, өсіріп, олардан 8 немере, 2 шөбере көрген ардақты әке, аяулы ата, шаңырағының тірегі болды.

Жақсылық ағамыздың жатқан жері жайлы, топырағы торқа, орны пейіште болып, арттағы ұрпағына ұзақ ғұмыр тілейміз. Оның жарқын бейнесі біздің жадымызда мәңгі сақталады.

Аудан әкімдігі, аудандық мәслихат және аудандық Ардагерлер кеңесі.

Еске алу

Қармыс ауылының тұрғыны болған, ақ жаулықты анамыз, немере-шөбере-лерінің сүйікті әжесі **РЫСБЕК (Ақсақ) қызы Злияның** фәниден бақиға озғанына 40 күн толады. Тіршілігінде ұл-қыздары мен немере-шөберлерін бағып-қағып өсірген шежіре кеуде, жомарт пейілді ардақты анамыз ағайын-туысына сыйлы, айналасына қадірлі еді. Жүзі жарқын, қолы алтын аяулы анамызды сағына еске алып, әруағыңа дұға бағыштап, қабірі нұрға толып, жаны жәннәтта, тәні рахатта, топырағы торқа болсын дейміз.

Немере, шөбереге шырайлы адам, Жан ана шуақты еді нұр айналаң. Мәуелі бәйтеректей тамыр жайып, Айрылып қаламыз деп кім ойлаған.

Қуанып, жақсылық құмар жаның, Ұл-қызың жүрүші еді дұғанда мың. Жайлы боп, жатқан жерің жан анашым, Пейіші нәсіп етсін бір Алланың.

Еске алушылар: Калижановтар әулеті.

Марқұм анамыздың 40 күндік асы 9-шы маусым күні Қарағанды қаласындағы «Сәтті» дәмханасында сағат 18.00 және 10 маусым күні Қармыс ауылындағы өз шаңырағында сағат 11.00 - ден бастап беріледі.

Асқа туған-туыс, құда-жекжат, көрші-қолаң, жалпы барша ағайынды шақырамыз.

Еске алу

Қамшының сабындай қайран тірлік бір күні шарт сынары әмбеге аян. Өмірдің өзі күшті болғанымен, өтетіні өкінішті. "Тумақ бар жерде, өлмек те бар". Шіркін бәрі орынымен, бәрі ретімен келсе өкініштің өзені тасып, қайғының қара жаңбыры жаумас еді ғой.

Қызылтау ауылының тумасы, Ақадыр кентінің тұрғыны, адал жар, ардақты әке, немерелері мен шөберелерінің сүйікті атасы **ҚОРДАБАЕВ Мейрам Әбдіресіпұлының** 2022 жылдың 14-ші маусымында жарық жалғаннан мәңгілік бақиға аттанғанына 1 жылдың жүзі толып отыр. Бұл өмірге өшпес із қалдырды.

Үлкен-кішіге ақылын айтып, даналығын көрсеткен әкеміздің жатқан жері жайлы да, жарық болсын. Жарқын бейнесі сағынышқа айналып, орнын ойсыратып кетті.

Тең келмейді алтында еш қолдағы, Өзің едің, Әке, үйдің зор бағы. Жарық берер айымыздай көктегі, Болушы едің жанымыздың қорғаны.

Біздер үшін асқар едің, шың асқақ, Сенсіз қалды жанымыз да тым ақсап. Жанарларды жәудіретіп мәңгілік, Кеттің әке, жанымыздан жырақтап.

Сағына еске алушылар: Қордабаевтар әулеті.

Марқұм әкеміздің 1 жылдық асы маусым айының 11-і күні Ақадыр кентіндегі мешіт асханасында сағат 13.00-де беріледі.

Асқа құда-жекжат, туған-туыс, көрші-қолаң және әкемізді танитын барша мұсылман қауымды шақырамыз.

Еске алу

Айғыржал ауылының тумасы, ардақты әкеміз **ТҰЯҚҰЛЫ Аманболдың** және Өспен ауылының тумасы, аяулы анамыз **МҰХАМЕДИЯҚЫЗЫ Раушан-ның** фәниден бақиға озғандарына 40 күн толады.

Біздер үшін ардақты ата-ана, қимас бауыр, асыл жандардың мейірімге толы бейнелері мәңгі жадымызда сақталады.

Қос бәйтерегімізді еске ала отырып, жатқан жерлеріңіз нұрлы болсын деп, рухтарыңызға дұға бағыштап, ас береміз.

Тірек боп біздерге жүретін, Қос ғұмыр бір сәтте үзілді. Ауыр мұң өзекті өртейді, Ұйқының мәні де бұзылды.

Сене алмай күндерім өткені, Тағдырдың қатал ғой кетпені. Әкешім, Анашым жылуың, Жаралы жандарға жетпеді.

Ет жүрек еңіреп езілді, Аңсадық жүзінді Анашым. Әкешім ойсырар орныңды, Іздейді елеңдеп балашың. Қасірет адамға болмасты, Қос бірдей жоғалтқан панасын.

Еске алушылар: балалары, немерелері, туған-туыстары.

Марқұмдардың 40 күндік асы 11-ші маусым күні Ақадыр кентіндегі "Азлита" дәмханасында сағат 11.00-ден бастап беріледі.

Асқа туған-туыс, құда - жекжат, көрші - қолаң, жалпы барша ағайынды шақырамыз.

